

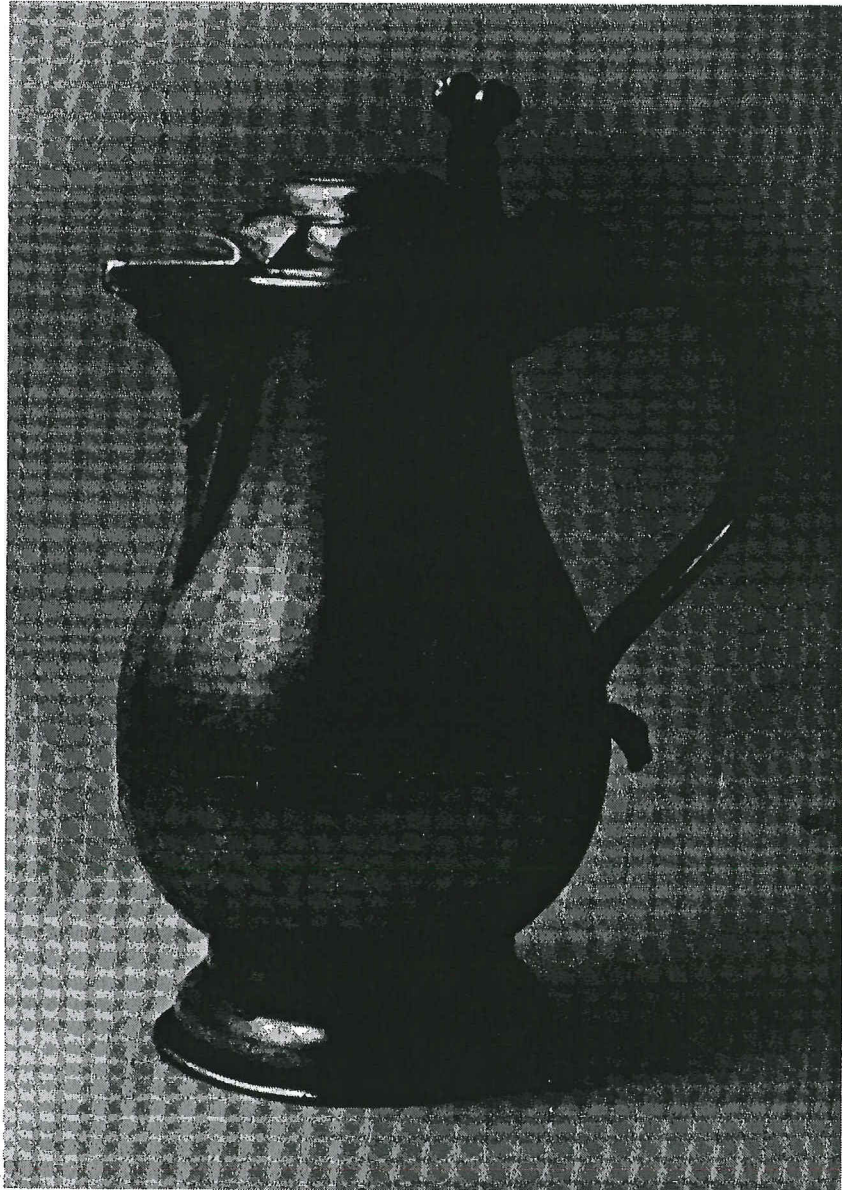
KANNGJUTAREN LARS PERSSON ÖDMAN

Av Axel Mollstadius

Kanngjutaren Lars Persson Ödman föddes den 5 mars 1676 i Össby by och Kvillinge socken i Östergötland. Uppgifterna härom ha varit motstridiga. Föräldrarna var *Per Jönsson*, gift 1670 22 oktober i Kvillinge med *Ingel Larsdotter*, född 1653 i oktober, död 1680 21 mars i Össby, Kvillinge. De hade, förutom *Lars*, barnen *Karin*, född 1672 1 maj, *Lisbeth*, född 1674 31 maj och *Jöns*, född 1678 28 april. Fadern hade sannolikt någon beröring med gården Sjalstad i socknen (se nedan), ty vid giftet lovade han sin hustru i morgongåva 12 lod silver i Sjalstad. Såsom änkling gifte han om sig 1692 30 april i Skedevi med *H. Brita Welamsdotter* i Danstorp och bodde där med säkerhet ännu 1694 24 oktober. Han synes vara identisk med antingen *Per Hansson i Sjöänden*, död 1701 20 januari i Skedevi, 53 år gammal (således född omkring 1648) eller *Per i Tjärstorp*, död 1710 13 februari i Skedevi, 56 år och 4 månader gammal (således född 1653 i oktober), såvida han icke efter 1694 bortflyttat från Skedevi.¹

I och med faderns omgifte blev det också dags för sonen Lars att söka sig från föräldrahemmet. Han gav sig 1694 i lära i närbelägna Norrköping, hos kanngjutaren Samuel Persson Hult, vilken blivit mästare 1688.² Lars fader inställde sig 1694 24 oktober för Bråbo häradsrätt i Åby krog och begärde bördsbrev för sin son. Efter hörande av de båda nämndemännen i Kvillinge Pehr och Jöns utfärdade rätten samma dag bördsbrev för sonen Lars Persson, som var i lära hos Kanngjutarämbetet i Norrköping. Av detsamma framgår hans födelseort och föräldrar, däremot icke hans födelsetid. Han inskrevs på fem år från 1 november 1694 såsom lärling hos kanngjutaren *Samuel Hult*. »Pilten Lars Persson från Norrköping» företedde den 15 mars 1695 för ämbetet i Stockholm nämnda bördsbrev jämte brev från mäster Hult om sin anställning hos denne. Han utskrevs ur läran den 16 mars 1700.

Vinkanna, tillverkad av Lars Persson Ödman. Tillhör Kulltorps kyrka.
Foto: T. Hylander.

I och med utskrivningen och gesällutnämningen anlade han släktnamnet Ödman efter födelsebyn (ibland skriven »Ödsby»). Han kvarblev ännu någon tid hos sin mästare i Norrköping men skulle ut och praktisera som gesäll. Han synes ha fått reda på att det fanns två tenngjutarverkstäder i Jönköping.³ Den ena var belägen i Torgkvarteret 21 (Ö. Storgatan 34—Smedjegatan 29) och ägdes av guldsmeden och rådmannen Per Månsson Schmidts dotter Catharina, som 1668 blivit gift med tenngjutaren *Daniel Stolpe* och två år efter dennes död 1680 gift om sig med tenngjutaren *Christian Frost*, som avlidit sommaren 1699. Hennes tre döttrar med Stolpe voro gifta och försörjda, men med Frost hade hon två döttrar och en son, alla omyndiga, att tänka på, varför hon sökte hålla verkstaden igång. Den andra verkstaden ägdes av tenngjutaren *Daniel Danielsson Berg*, vilken efter arklämästaren Sven Simonssons bortgång 1689, hyrde hans gård Västra kvarteret 38 (Smedjegatan 10). Då Frosts änka var välbesutten, medan däremot Daniel Berg var åldrig, fattig och orkeslös, synes gesällen Lars Ödman ha börjat praktisera i dennes lilla gård. Här torde han ha tillverkat sitt första kända arbete en s. k. *rörk*, som på grund av stämplingen och årsbokstavstypen H, daterats till 1701.

Det var nu tid för honom att bilda familj. Våren 1702 reste han upp till sin födelsesocken och gifte sig där med sin barndoms väninna *Christina Israelsdotter Häger* (se vidare nedan). Makarna bosatte sig i Jönköping och bodde med säkerhet 1704 på Smedjegatan.

I Stockholms tenngjutarämbete infann sig Ödman 1705, den 30 maj för att vinna mästartätt i Jönköping, och, då han var »långvägad och medellös», slapp han med två mästerstycken, en kanna med dess form och en flaska. Dessa stycken gjordes på kanngjutaråldermannen Johan Johanssons verkstad och uppvisades och godkändes inför ämbetet 1705 20 juni. Han kallas i protokollet »kanngjutaren ifrån Jönköping Lars Pärsson Ödman», vilket visar, att han redan öppnat verkstad. Mästerstyckena erkändes som »försvarligt» arbete, ett gott betyg, som högst sällan gavs. Enligt hans konto i åldermansboken uppgivas omkostnaderna till 81 daler, därav till lådan 45 daler, »en liten diskretion för formen» 12 dal. och »för tennet» 24 dal. Kontant erlade han 20 dal, 1708 6 maj 60 dal. och 1709 10 december 9 daler. För kvartal erlade han 1714 15 juni 27:24 daler.

Inkomsterna från tenngjutarrörelsen voro visserligen små men medgav dock en del förvärv. Han köpte 1708 19 februari av salig bokbindare Måns Hörnings änka Annika Andersdotter Blom en bod i Värnamo för 17 daler silvermynt, varpå han erlade 4 daler kontant och

lovade betala resterande 13 daler till nyår. Samma år den 4 december köpte han av tullskrivare Lars Beckman salig Nils Grås f. d. kålgård på Tyska Maden vid rådman Thomas Fodrings kålgård för 45 daler smt och fick fasta därpå 1709 24 maj.

Den 24 mars 1709 köpte han av sadelmakare Sven Myrbergs söner studenten Jöns Myrberg och sadelmakaren i Växjö Gustaf Myrberg för 460 daler smt deras ärvda mödernedel halva Torgkvarteret 4 (Östra Storgatan 17). Denna bestod av verkstad åt gatan, en liten kammare åt gården, källare därunder, 2 nattstugor, ett litet kök och svale däröver samt de andra husen på östra sidan ner till Vätteren med halva gårdstomten intill det huggna märket över trappan uppe i gården och det nere i gården i ladan samt fri in- och utgång. Härpå fick han fasta samtidigt som på kålgården. För att kunna klara detta köp hade han måst låna 200 dal. smt av stadsnotarien Petter Sjöberg med löfte om återbetalning inom 3 veckor.⁴

I denna gård kvarbode Lars Ödman till sin död 1729 11 februari.

Lars Ödman synes efter sin flyttning till Jönköping 1701 ha varit den ende verkligt arbetande tenngjutaren i Jönköping och var efter Daniel Bergs död 1710 11 april den ende i staden bosatte tenngjutarmästaren. I och med att han köpt sig egen gård och fått större verkstad, biträdde han av lärlingar och gesäller, som han också utbildade. Bland dessa märkas följande kända lärlingar.

Lars Ambjörnsson, son av Ambjörn Svensson och Ingrid Månsdotter i Daretorp, Vartofta hd., inskriven 1708 21 mars, utskriven 1714 7 maj. Han är troligen identisk med *Lars Lundvall*, som blev frimästare i Jönköping 1725 8 oktober med gott betyg av Lars Ödman och ämbetsmästare i Jönköping 1731 16 september. Död redan 1733 28 juni, gift 1725 26 oktober i Jönköping med Anna Margareta Berg, född 1708 20 november, omgift 1740 med tenngjutaren *Petter Lagervall* och dotter av åldermannen Gustaf Berg, född 1669, död 1738. Lars Lundvall blev stamfar för den i Jönköping på 1700-talet talrikt förekommande tenngjutardynastien Lundvall.

Kristoffer Andersson, inskriven 1716 i maj på 5 år, utskrivningsdatum saknas.

Nils Brynjelsson, inskriven 1719 1 januari på 5 år, utskrivningsdatum saknas.

Jonas Thoresson Törngren, inskriven 1725 11 maj, utskriven 1729 23 maj. Han var halvbror till Lars Ödmans andra hustru och blev mästare i Göteborg 1736.

Två gesäller arbetade 1715 i verkstaden: finnen *Elias Erlandsson Stålfot*, som blev mästare i Åbo 1722, och ovannämnde *Lars Lundvall*. 1727 hade han en gesäll *Gillis*. Efter Lars Ödmans död drev

änkan verkstaden med hjälp av två gesäller: sonen *Israel Ödman* och *Lars Mellberg*, som kort efteråt övertog både änkan och verkstaden (se nedan).

Den svåråtkomliga och dyrbara råvaran, det »engelska tennet» skaffade Ödman genom penninglån mot inteckning i lösören eller fast egendom. 1727 1 december intecknades hans obligation till handlanden Jacob Sand på 416:22 daler för erhållet tenn. 1728 23 augusti intecknades hans obligation till överdirektören Joachim Ehrenpreuss på 642 daler att betalas med hälften i november och resten i februari för erhållna 3 skeppund, 4 lispund och 4 mark engelskt tenn. Hans änka fortsatte verksamheten på liknande sätt. 1729 10 september förband hon sig att till Ehrenpreuss betala 578 daler i två omgångar för erhållet tenn. 1732 10 juni lovade hon att till honom betala 561:3 daler smt för 3 »bläckar» engelskt tenn om 56 lispund 14 mark och pantsatte härför all sin lösa och fasta egendom. 1732 7 oktober lånade hon av faktor Wetterberg 606:2 1/3 daler för »undfånget tenn och bly». Efter giftet påföljande år fick hennes nye man övertaga hela rörelsen.⁵

Följande arbeten av Lars Ödman äro kända:

Rörchen eller *bägare*. Locket bär ingraverat inom bladranka: Ander Ekerberg 1722. Albert Löfgren anser att årsbokstaven H betyder år 1701. Han betecknar den 18 cm höga och 1 kvarter rymmande bägaren såsom ett gott arbete, väl profilerat och avvägt, av samma typ som rikligt förekommer i Tyskland från 1600-talets mitt, men varav i Sverige endast få exemplar är kända. Han förvärvade själv denna bägare.

Tallrik av halvdjup form, diameter 21,8 cm fyrstämplad med årsbeteckningen Q (1709). Göteborgs Museum nr 7449.

Dopskål med två gripklomade handtag, höjd 9 cm, diameter 12,5 cm och med årsbokstav T (1712). Barnarps kyrka, Jönköpings län.

Saltkar, övre diameter 7,4, undre 8,8, höjd 3,3 cm. tillverkat 1716. Ägare civilingenjör Albert Löfgren.

Ljusstake, höjd 19,7 cm, fotsida ca 14,3 cm, vikt 590 gr, fyrstämplad. Vånga kyrka.

Tenngjutarfamiljen

Om Lars Persson Ödman själv är ovan talat. Han gifte sig 1:o 1702 17 april på Sjalstad i Kvillinge, Östergötland med *Christina Israelsdotter Häger*, född 1678 18 augusti på Sjalstad gård, död 1713 30 april i Jönköping, dotter av arrendatorn av Malmö säteri, slut-

Dopskål, tillverkad av Lars Persson Ödman 1712. Tillhör Barnarps kyrka.

ligen ägaren av Sjalstad *Israel Gabrielsson Häger*, född omkring 1640, död 1705 10 maj i Kvillinge, gift 1668 8 oktober på Malmö i Kvillinge med *Ingrid Olofsdotter*, som levde åtminstone 1686.⁶

Gift 2:o 1714 14 mars i Jönköping med *Ingrid Torsdotter Törngren* i hennes 1:a gifte (gift 2:o 1733 26 augusti i Jönköping med tenngjutaren *Lars Persson Mellberg* i hans första gifte, född 1692 28 augusti i Sävedal, död 1744 31 januari i Jönköping), född troligen i slutet av 1600-talet i Jönköpings slottsförsamling, död 1735 27 november i Jönköpings stadsförsamling, dotter av luntspinnaren vid fältartilleriet i Jönköping *Tore Ambjörnsson Törngren*, född 1657 i Göteborg, död ca 1710 i Jönköpings slottsförsamling och dennes första hustru N. N. (andra hustrun hette *Maria Håkansdotter Törnström*, död 1744 24 maj i Jönköpings slottsförsamling, omgift med artillerisvarvaren *Anders Kruskopp*, död 1737 31 maj i Jönköpings slottsförsamling).⁷

Barn, nr 1—7 i första giftet, nr 8—11 i andra giftet, samtliga födda i Jönköpings stadsförsamling:

1) *Petrus*, döpt 1702 13 juli, död 1741 2 december i Järstorp. Skolgång i Jönköping, student i Lund 1720, prv 1725; komminister i Järstorp 1733. Huset var vid hans bortgång så fattigt att ingen nådårspäst där kunde få underhåll och församlingen hopsamlade medel för prästgårdens underhåll.⁸

Gift 1:o ca 1732 med *Annika Ablegren* (gift 1:o omkring 1720 med företrädaren Johannes Martinus, född 1653, död 1731 25 mars) född 1697 i Jönköpings slotts församling, död omkring 1735, dotter av majoren vid fältartilleriet i Jönköping *Anders Ablegren*, född 1664 i Jönköping, död 1724 14 januari i Jönköping och *Margareta Stråle*, född ca 1670, död 1730 17 september i Bankeryd. Makarna hade en son och en dotter.

Gift 2:o omkring 1736 med *Maria Brandt*, född ca 1698, död 1758 18 maj i Sandseryd (på Jönköpings fattighus). Detta gifte var barnlöst.

2) *Anna Christina*, döpt 1703 6 oktober, död 1704 4 december i Jönköping.

3) *Israel*, döpt 1705 18 januari, död 1755 8 januari i Åbo. Blev tenngjutarlärling hos Ander Winberg i Göteborg 1723 17 maj—1727 30 juni, sedan gesäll i faderns verkstad och från omkring 1732 hos Elias Stålfot i Åbo, vandrade i Göteborg 1751 och 1752, i Stockholm 1752.⁹

Gift 1743 1 mars i Åbo med *Brita Josefsdotter Bäckström*, död omkring 1750.

4) *Gabriel*, döpt 1706 26 september, död 1787 22 december i Hjälmeryd. Skolgång i Jönköping 1711, student i Uppsala 1726, orerade där 1735, konsistorienotarie i Växjö 1743, kyrkoherde i Hjälmeryd 1762, härads prost 1766. En myndig och skicklig präst.¹⁰

Gift 1:o med *Anna Christina Ladau* av tysk börd, sannolikt änka efter sergeanten Johan Niclas Rabe i Uppsala, begravd 1748 20 januari.

Gift 2:o 1748 20 september med *Catharina Wiesel*, född 1729 14 januari i Vislanda, död 1782 21 november i Hjälmeryd, dotter av kyrkoherden i Vislanda *Samuel Wiesel*, född 1699 27 juni i Vislanda, död där 1773 26 mars, gift 1720 1 november med *Margareta Littorin*, född 1697 9 mars, död 1774 27 april.

Gabriel Ödman hade i sitt andra gifte 4 döttrar, alla gifta och 8 söner, bland vilka Samuel, född 1750, död 1829, professor i Uppsala och känd psalmdiktare, samt Gabriel, född 1754, död 1829, lagman Hälsingland.

5) *Anna Margareta*, döpt 1708 17 maj, död 1710 30 november i Jönköping.

6) *en dotter*, döpt 1710 4 april, död 1711 14 februari i Jönköping av pesten.

7) *Johannes*, döpt 1711 29 november. Han ärnade 1728 bli bokbindarlärning i Linköping, var 1732 inskriven i Växjö gymnasium och ärnade sig till Åbo akademi, fick 1733 9 november burskap som hökare i Jönköping och flyttade följande år som sådan till Stockholm.¹¹

Gift 1733 10 december i Jönköping med *Ingrid Mård*, döpt 1713 1 februari i Jönköping, dotter av skraddaren *Sven Jacobsson Mård*, döpt 1683 29 juni i Jönköping, död där 1740 3 november, gift 1:o 1712 25 mars i Jönköping med *Kirstin Torsdotter*, död 1735 20 april.

Lars Ödman avvittrade 1714 sina ovannämnda söner: Petter, Israël, Gabriel och Johan med vardera 30 daler smt i möderne samt lovade att uppfostra dem och hålla dem i skola tills de voro konfirmerade.

8) *Christina*, döpt 1714 26 mars, död 1766 1 mars i Jönköping av lungsot, 52 år gammal.

Gift 1:o 1744 16 september i Jönköping med skraddaren *Georg Glagou* i hans andra gifte (g. 1:o 1724 med Elisabeth Skoug, död 1743 3 april i Jönköping) född 169..., död 1752 18 april i Jönköping.

Gift 2:o 1754 9 mars i Jönköping med skraddaren *Erik Klint*, död 1761 1 juni i Jönköping.

9) *Lars*, döpt 1716 17 oktober. Han var 1734 bokbindarlärning hos Torsten Winberg i Göteborg.¹²

10) *Anna Catharina*, döpt 1719 2 augusti, död 1720 27 juni i Jönköping.

11) *Anna Margareta*, döpt 1721 9 maj, levde säkert 1759.

Gift 1740 16 november i Jönköping med klockaren *Anders Hagren*, född omkring 1704, död 1770 30 oktober i Jönköping av bröstsjukdom, 66 år gammal.

Tennjutare Lars Ödmans efterträdare.

Redan under sin livstid fick Lars Ödman en konkurrent genom att hans gesäll från 1708—1714 *Lars Ambjörnsson*, som efter gesällutnämningen anlagt släktnamnet *Lundvall*, blev frimästare 1725 8 oktober och ämbetsmästare 1731 16 september. Han gifte sig 1725 26 oktober i Jönköping med Anna Margareta Berg, född 1708 20 november. Han gjorde ett par vackra tennarbeten, bl. a. Skomakargesällernas ståtliga välkomma. Han fick med sin hustru två söner och blev stamfar för den under 1700-talet i Jönköping kända

tenngjutardynastien Lundvall. Han dog redan 1733 28 juni och lämnade därmed plats till den som blev Ödmans verkliga efterträdare.

Denne hette *Lars Persson Mellberg*, som var son till Peder Svensson och Karin Larsdotter och född 1692 28 augusti i Sävedal, nära Örgryte. Han hade lärt 1715 18 augusti—1720 12 maj hos mr Anders Winberg i Göteborg och som gesäll arbetat hos ålderman Johan Johanssons i Stockholm änka. Då han fick höra, att Lars Ödman avlidit tog han anställning såsom gesäll hos dennes änka omkring 1729 på hösten. Redan 1731 hade han gjort ett halvstop av svagt konisk form och en ljusstake på kvadratisk profilerad fot med avfasade hörn och fyrkantigt refflat skaft.

Mästarrätt för Jönköping sökte han i ämbetet 1733 24 april samt förelades vanliga mästerstycken, vilka uppvisades och godkändes 1733 9 maj, »ehuru därpå funnes några små fehl». Då han ämnade äkta en mästaränka, förskonades han 9 juli, då han blev borgare, med halva mästargälden, 5 daler smt. S. å. den 26 augusti gifte han sig med *Ödmans änka Ingrid Torsdotter Törngren*, som avled redan 1735 27 november. Han övertog således hennes minderåriga tre barn, hela verkstaden och Ödmans ängel- och kannmärken.

Några egna barn fick han icke med henne. Men ca 1738 gifte han om sig med *Brita Svart* och fick med henne sönerna Peter, född 1738 3 oktober, död 1740 9 maj och Olaus, född 1741 14 augusti, död 1743 21 maj.

Han hade nu etablerat sig i pistolmakare Johan Rosengrens gård, Västra kvarteret 19, Smedjegatan 17, och fortsatte 1742 med 2 ljusstakar på åttkantig fot, fyrstäplade med Jönköpings vapen, kannmärket och initialerna L M P, nu förvarade i Svartorps kyrka. Samma år gjorde han en skål på rund, låg fot med två handtag, trestämplad, nu i Nordiska museet. Slutligen gjorde han Stockmakargesällernas i Jönköping ståtliga välkomma, nu i Nordiska Museet. Möjligen påbörjade han klensmedsgesällernas i Jönköping välkomma, som torde ha fullbordats på ankans verkstad.

Lars Mellberg avled 1744 31 januari i Jönköping. Hans änka gifte 1746 10 augusti i Jönköping om sig med *Johan Brenning*, som s. å. 16 maj antagits till mästare och ämbetsbroder i Jönköping och vilken avled redan 1652 20 februari, varefter hon 1753 16 september gifte om sig med nye mästaren i Jönköping *Olof Artedius*, född 1722, död 1787 27 april. Hans hustru avled redan 1763 31 december, varefter han 1764 12 maj gifte om sig med *Stina Elisabeth Bjurström*, född 1747. Artedius ägde 1756—1771 Västra kvarteret 6 (Östra Storgatan 3). Han blev 1762 vid tenngjutarämbetets bildande i Jönköping dess bisittare och avancerade 1766 till ålderman.

Genom Mellberg och hans efterträdare kom alltså Lars Ödmans tenngjutarverksamhet att fortleva till slutet av 1700-talet och genom Ödmans gesäll Lars Ambjörnsson Lundvall och hans efterträdare levde den lika länge och i ännu konstnärligare former.

NOTER

¹ Bördsbrevet i Bråbo dombok 1694 24 oktober ger klart besked om Lars Perssons föräldrar och födelseort. Övriga genealogiska data ha hämtats ur Kvillinge och Skedevi ministerialböcker. Lars Persson Ödmans dödsålder anges i Jönköpings dödbok 1729 vara 67 år. Han skulle alltså ha varit född omkring 1662, vilket är orimligt på grund av dels föräldrarnas vigseltid, 1670, dels hans egen, i sådant fall, ovanligt höga ålder, 32 år, vid inskrivningen som tenngjutarlärling, i stället för hans dåtida verkliga ålder, 18 år, som är ungefär normal. I Jönköpings borgarrulla 1715 4 april säges han vara 50 år, dvs. född omkring 1665, och i dess rulla 1720 23 mars är han 44 år, dvs. född 1676, vilket är riktigt. Att han 1695, 19 år gammal, kallas för »pilten» passar någorlunda mot hans verkliga ålder i stället för 33, vilket Alb. Löfgren betecknar som ett utslag av mästarnas skämtlygne. Det finns alltså ingen anledning betvivla hans födelsestid 1676 5 mars enligt Kvillinge födelsebok.

² I det följande äro uppgifter om utbildning gjorda tenngjutararbeten, anställda lärlingar och gesäller hämtade ur Alb. Löfgrens utmärkta arbete »Det svenska tenngjutarehantverkets historia», särskilt del I, band II, sid. 200—203, och hans i Rig. 1925 införda avhandling »Om det äldre tenngjuteriet i Jönköping», särskilt sid. 186—192.

³ Genealogiska data från Jönköping äro tagna ur stadens ministerialböcker och mantalslängder samt artillerirullor från Slottsförs.

⁴ Jönköpings dombok 1708 21 februari, 1709 5 april, 1710 24 maj och småprot. 1711 13 februari.

⁵ Jönköpings dombok, angivna data.

⁶ Kvillinge ministerialböcker. Ödmans första hustru hette med säkerhet Kristina Israelsdotter Häger. I en handskrift från 1729 uppges hon ha hetat Kristina Gabrielsdotter Iser. Detta beror tydligen på att hennes far förväxlats med hennes bror Gabriel Israelsson Häger, född 1669 19 september i Kvillinge, efter en kort tid som tenngjutarlärling (Bråbo dombok 1699 13 juni § 25) återvände som frälsebefallningsman på Loddby och Björnviken, utbytte sitt släktnamn mot Iser (Bråbo dombok 1702 9 juni § 10) och köpte slutligen hela fädernegården Sjalstad (Bråbo dombok 1703 27 oktober § 5 och 1709 16 februari § 5). Lars Ödman avvittrade 1714 9 mars sina 4 söner i 1. giftet med vardera 30 daler smt i möderne (Jönköpings dombok 1714 12 mars). Ödman har således varit gift endast två gånger.

⁷ Jönköpings ministerialböcker, artillerirullor och bördsbrev för hustruns halvbror tenngjutarlärlingen Jonas Torsson Törngren (Jönköpings dombok 1725 12 april, sid. 189, samt intyg s. å. 28 januari av slottspastor Bruselius).

⁸ Han säges i Växjö herdaminne VII:193 vara född 1701 i Jönköping, vilket är orätt. Torde i stället vara identisk med »Lars», döpt 1702 13 juli i Jönköping, son av »tenngjutaren Petter Larsson», som dock icke existerat. Säkerligen meinas

KANNGJUTAREN LARS PERSSON ÖDMAN

tenngjutaren Lars Persson (Ödman), ty någon Petrus Ödman är ej 1701—02 född i Jönköping, Kvillinge, Skedevi eller Norrköping. Hans fattiga tillstånd enligt Tveta dombok 1744 6 nov. § 62 och Sandseryds dödsbok 1758 18 april. Andra hustrun intogs 1743 i hospitalet. Första hustrun enligt Artillerirullor och Bankeryd dödbok.

⁹ Bördsbrev i Jönköpings dombok 1722 17 september sid. 424. I övrigt se Alb. Löfgren a. a. sid. 202.

¹⁰ Han vittnar 15 år gammal (Jönköpings dombok 1721 14 augusti, sid. 267). Se vidare Växjö herdaminne VI:60—62, II:358 (Wiesel), VII:105 (Fovelin), II:267 (Sörman), Nord. fam.-bok 34:14, Svenska Män och Kvinnor III:57 (Ingelman).

¹¹ Bördsbrev i Jönköpings dombok 1728 11 november sid. 510, burbrev i Jönköpings dombok 1733 9 november.

¹² Bördsbrev i Jönköpings dombok 1734 6 mars.